

สวดมนต์ ๗ ตำนาน

ชุมนุมเทวดา

สะมันตา จักกะวาฬเสสุ

อัคราคัจฉันตุ เทวะตา,
สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ
สุกัณฺฑุ สัคคะโมกขะกัง.

สัคเค กาเม จะ รูเป
คิริสีขะระตะเฏ จันตะลิกเข
วิมานเ, ทีเป รัฎฺฐเ จะ คาเม
ตะรุวะนะคะหะเน เคหะ
วัตถุมหิ เขตเต,
ภุมมา จายันฺตุ เทวา ชะละ
ถะลวิสะเม ยักขะคัณธัพพะ

นาคา, ติฏฺฐันฺตา สันติเก

ยัง มุหิวะระวะจะหัง
สาธะโว เม สุกัณฺฑุ.

ธัมมัสสะวะนะกาโล
อะยัมภะทันตา,
ธัมมัสสะวะนะกาโล

เทพดาในรอบจักรวาลทั้งหลาย

จงมาประชุมกัน

ในสถานที่นี้, จงฟังซึ่งสัทธรรมอันให้สวรรค์
และนิพพาน ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ผู้เป็นเจ้าแห่งมุนี.

ขอเชิญเหล่าเทพเจ้า ซึ่งสถิตอยู่ในสวรรค์
ชั้นกามภพก็ดี รูปภพก็ดี และภุมมเทวา
ซึ่งสถิตอยู่ในวิมานหรือยอดเขาและหุบผา
ในอากาศ ในเกาะ ในแคว้นแคว้น ในบ้าน
ในต้นพฤกษาและป่าช้า
ในเรือนและไร่นาจักดี และยักขคณธรรพ์ นาค
ซึ่งสถิตอยู่ในน้ำบนบก
และที่อันไม่เรียบราบก็ดี

อันอยู่ในที่ไกลเคียง

จงมาประชุมพร้อมกันในที่นี้

คำใดเป็นคำสั่งสอนของจอมพระมุนี

ท่านสาธุชนทั้งหลาย จงตั้งใจสดับฟังคำนั้น.

ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย

กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม,

ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย

อะยมัณฑาทันตา,
ธัมมัสสะวะณะกาโล
อะยมัณฑาทันตา.

กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม,
ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย
กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม,

ขึ้นต้นสวดมนต์

ปุพพะภาคะณะมะการะ

หันทะ มะยัง พุทฺธัสสะ ภาคะวะโต ปุพพะภาคะณะมะการัง กะโรมะ เส ๒
นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต,
อะระหะโต,
สัมมาสัมพุทฺธัสสะ.
ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาคเจ้า,
พระองค์นั้น
ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส,
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.
(กล่าว ๓ ครั้ง)

สระณะคะมะนะปาฐะ

พุทฺธัง สระณะัง คัจฉามิ,
สรณะ
ธัมมัง สระณะัง คัจฉามิ,
สังฆัง สระณะัง คัจฉามิ,
ทุติยัมปิ พุทฺธัง สระณะัง คัจฉามิ,
พระพุทฺธเจ้า
พุทฺธเจ้า ถือเอาพระพุทฺธเจ้า เป็น
ทุติยัมปิ ธัมมัง สระณะัง คัจฉามิ,
สรณะ
สังฆัง สระณะัง คัจฉามิ,
ทุติยัมปิ พุทฺธัง สระณะัง คัจฉามิ,
พุทฺธเจ้า ถือเอาพระธรรม เป็นสรณะ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สระณะัง คัจฉามิ,
สังฆัง สระณะัง คัจฉามิ,
พุทฺธเจ้า ถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ
ทุติยัมปิ พุทฺธัง สระณะัง คัจฉามิ,
พุทฺธเจ้า ถือเอา
ทุติยัมปิ ธัมมัง สระณะัง คัจฉามิ,
สังฆัง สระณะัง คัจฉามิ,
พุทฺธเจ้า ถือเอา
ทุติยัมปิ พุทฺธัง สระณะัง คัจฉามิ,
พุทฺธเจ้า ถือเอาพระธรรม
ทุติยัมปิ ธัมมัง สระณะัง คัจฉามิ,
สังฆัง สระณะัง คัจฉามิ,
พุทฺธเจ้า ถือเอาพระสงฆ์

ตะติยมฺปิ พุทฺธัง สรรณัง คัจฉามิ,
พระพุทฺธเจ้า

เป็นสรณะ
แม้ครั้งที่ ๓ ข้าพเจ้าถือเอา

ตะติยมฺปิ ธัมมํ สรรณัง คัจฉามิ,

เป็นสรณะ
แม้ครั้งที่ ๓ ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม

ตะติยมฺปิ สังฆํ สรรณัง คัจฉามิ,

เป็นสรณะ
แม้ครั้งที่ ๓ ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์
เป็นสรณะ

สัจจะกิริยาภา

นัตถิ เม สรรณัง อัญญํ
พุทฺโธ (เม) สรรณัง วะรัง,
ข้าพเจ้า

ที่พึ่งอย่างอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระพุทฺธเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของ

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
โสตถิ (เม) โหตุ สัพพะทา.
นัตถิ เม สรรณัง อัญญํ
ธัมโม (เม) สรรณัง วะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้
ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ
ที่พึ่งอย่างอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระธรรมเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้

โสตถิ (เม) โหตุ สัพพะทา
นัตถิ เม สรรณัง อัญญํ
สังโฆ (เม) สรรณัง วะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
โสตถิ (เม) โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ
ที่พึ่งอย่างอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้
ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่ข้าพเจ้าทุกเมื่อ
ถ้าสวดให้ผู้อื่นเปลี่ยนเป็น (เต)

มหาการุณิโกนาโถ คีอาทิกาคาถา

มหาการุณิโก นาโถ
อัตถายะ สัพพะปาณีนัง,
ปุเรตตวา ปาระมี สัพพา

ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
มา โหนตุ สัพพปัททะวา.

มหาการุณิโก นาโถ
หิตายะ สัพพะปาณีนัง
ปุเรตตวา ปาระมี สัพพา

ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
โหนตุ เต ชะยะมังคะลัง ฯ

มหาการุณิโก นาโถ
สุขายะ สัพพะปาณีนัง,
ปุเรตตวา ปาระมี สัพพา

ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
มา โหนตุ สัพพปัททะวา.

พระพุทธเจ้าผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์
ทรงประกอบแล้วด้วยพระ
บำเพ็ญบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม
เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย
ทรงถึงแล้วความตรัสรู้ชอบอันยอดเยี่ยม
ด้วยกล่าวคำสัตย์จริงนี้

ขอชัยมงคล จงมีแก่ท่านเถิด ฯ

พระพุทธเจ้าผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์
ทรงประกอบแล้วด้วยพระมหากรุณา
บำเพ็ญบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม
เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย
ทรงถึงแล้วความตรัสรู้ชอบอันยอดเยี่ยม
ด้วยกล่าวคำสัตย์จริงนี้

ขอชัยมงคล จงมีแก่ท่านเถิด ฯ

พระพุทธเจ้าผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์
ทรงประกอบแล้วด้วยพระ
บำเพ็ญบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม
เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย
ทรงถึงแล้วความตรัสรู้ชอบอันยอดเยี่ยม
ด้วยกล่าวคำสัตย์จริงนี้

ขอชัยมงคล จงมีแก่ท่านเถิด ฯ

เขมาเขมะสระระณะคะมะนะปะริทีปกา คาถา

พะหุง เว สระระณัง ยันติ

ปัพพะตานิ ะนะหานิ จะ,
อารามะรูกขะเจตยานิ

มะหุสสา ะยะตัสชิตา.

เหตัง โข สระระณัง เขมัง
เหตัง สระระณะมุตตะมัง,
เหตัง สระระณะมาคัมมะ
สัพพะทุกขา ปะมุจจะติ.

โย จะ พุทธัญจะ ัธมมัญจะ
สังฆัญจะ สระระณัง คะโต,
จัตตาริ อะริสัจจานิ
สี่

สัมมปปัญญาเย ปัสสะติ.

ทุกขัง ทุกขะสะมุปปาทัง

ทุกขัสสะ จะ อะติทุกะมัง,

อะริยัญจัญญังคิกัง มัคคัง

ทุกขุปะสะมะคามินัง.

มนุษย์ทั้งหลายเป็นอันมาก

อันถูกรักษาคุกคามแล้ว

ย่อมถึงภูเขาทิ้งหลายบ้าง ป่าทิ้งหลายบ้าง

อารามบ้าง, รุกเจตีย์บ้าง

ว่าเป็นสระระณะที่พึงของเขา,

นั่นแล มิใช่เป็นสระระณะที่พึงอันเกษมเลย

นั่นมิใช่สระระณะอันอุดมอันสูงสุด

เขาอาศัยอันนั้นเป็นสระระณะ ที่พึงแล้ว

เขาย่อมไม่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้.

ส่วนผู้ใดถึงพระพุทธรเจ้า พระธรรมด้วย

พระสงฆ์ด้วย ว่าเป็นสระระณะที่พึงของเขาแล้ว,

เห็นจริงตามความเป็นจริง คือ รู้เห็นอริยสัจ

ด้วยสัมมาทิฎฐิ อันเป็นปัญญาอันชอบ.

คือกำหนดรู้ทุกข์เห็นทุกข์

เห็นเหตุให้เกิดทุกข์

และก้าวล่วงทุกข์เสียได้ด้วยการเจริญ-

อริยมรรค

ซึ่งมีองค์ ๘ เป็นเครื่องถึงความสงบระงับ-

แห่งทุกข์,

เอตัง โข สาระณัง เขมัง
เอตัง สาระณะมุตตะมัง,
เอตัง สาระณะมาคัมมะ
สัพพะทุกขา ปะมุจจะตีติ.

นั่นแล เป็นสภาระที่พึงอันเกษม
เป็นสภาระอันอุดม สูงสุด,
เขาอาศัยสภาระอันอุดมสูงสุดเป็นที่พึงแล้ว
ก็ย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ ดังนี้แล.

นะมะการะสิทธิคาถา (ใหม่)

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏฐุ

ท่านพระองค์ใด ทรงมีพระปัญญาจักษุ
ขจัดมลทินคือ โมหะเสียแล้ว

สามัง วะ พุทโธ สุคะโต วิมุตโต

ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธรเจ้า
โดยลำพังพระองค์เอง เสด็จผ่านไปดี
ทรงพ้นจากทุกข์ทั้งปวงไปแล้ว

มารัสสะ ปาสา วินิโม จะยันโต
ปาเปสี เขมัง ชะนะตัง วิเนยยัง
มาร

ทรงช่วยเปลื้องขุมชน ผู้เป็นเวไนยสัตว์
แนะนำให้ถึงความเกษม พ้นจากบ่วงแห่ง

พุทธัง วะรันตัง สีระสา นะ मामิ
พระพุทธรเจ้า

ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายมนัสการ
ผู้บวรพระองค์นั้น

โลกัสสะนาถัญจะวินายะกัญจะ
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิโหตุ

ผู้เป็นนาถะ และเป็นผู้นำแห่งโลก
ด้วยเดชแห่งพระพุทธรเจ้านั้น

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ
ธัมโมระไซ โย วียะ ตัสสะ สัตถุ

ขอความสำเร็จชัยชนะ จงมีแก่ท่าน
และอันตรายทั้งมวล จงถึงความพินาศ
พระธรรมใด เป็นดุจธงชัยแห่งพระศาสนา
พระองค์นั้น

ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทธีมคัง

ทรงเปิดทางแห่งความบริสุทธิ์ให้แก่โลก

นียยานิโก รัมมะระรัสสะธาวิ

เป็นบวรธรรมนำออกจากยุคเข็ญให้หลุดพ้น
และธรรมที่คุ้มครองผู้ประพฤติธรรม

สาตาวะโท สันติกะโร สุจิณโณ

เมื่อประพฤติแล้วนำมาซึ่งความสุขความ

สงบ

รัมมังวะรันตัง สิริสะนะมามิ
นั้น

ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายมณัสการพระธรรม

โมหัพปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิโหตุ

อันทำลายความหลง ระวังความเร่าร้อนได้
ด้วยเดชแห่งพระธรรมเจ้านั้น

ขอความสำเร็จด้วยชัยชนะ จงมีแก่ท่าน

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ

และขออันตรายทั้งมวล จงถึงความพินาศ

สัทรัมมะเสนา

พระสงฆ์เจ้าใด เป็นธรรมเสนาประกาศพระ

สุคะตานุโคโย

สัทธรรม ดำเนินตามรอยพระผู้เสด็จไปได้

แล้ว

โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสสะเซตา

ผจญเสียซึ่งอุปกิเลสอันเป็นบาปของโลก

สันโต สะยังสันตินิโย ชะโก จะ

เป็นผู้สงบเองด้วย สอนผู้อื่นให้สงบได้ด้วย

สวากขาตะรัมมัง วิทิตัง กะโรติ

ยังสืบทอดพระธรรม

อันพระศาสดาทรงตรัสไว้

ดีแล้ว สอนให้ผู้อื่นรู้เห็นธรรมตามได้

สังฆังวะรันตัง สิริสะสะ นะมามิ

ขอถวายนมัสการแด่พระสงฆ์เจ้าผู้บวรนั้น

พุทธานุพุทถัง สะมะสีละทิกฺกุจฺจิง

ผู้ตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้ามีศีลและทิกฺกุจฺจิมอบ

กัน

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิโหตุ

ด้วยเดชพระสงฆ์เจ้านั้น

ขอความสำเร็จด้วยชัยชนะ จงมีแก่ท่าน

สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ

และอันตรายทั้งมวลจงถึงความพินาศ เทอญ

นะมะการะคาถา (เก่า)

สัมพุทธะ อัญญะวิสัยจะ ทะวาตะสัยจะ สะหัสสะเก

ปัญจะสะตะสะหัสสาหิ นะมามิ สิริสะสา อะหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมสมเด็จพะสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย
๕ แสน ๑ หมื่น ๒ พัน ๒๘ พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า

เตสัง ธัมมัญจะ สังขัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระธรรมและพระอริยสงฆ์
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น โดยความเคารพ

นะมะการานุกาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อมต่อพระรัตนตรัย
จงขจัดความจัญไรทั้งปวงให้หมดไป

อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

แม้อันตรายทั้งหลายทั้งปวง จงพินาศไปโดยไม่เหลือ

สัมพุทธะ ปัญจะปัญญาสัยจะ จะตุวิสะติสะหัสสะเก

ทะสะสะตะสะหัสสาหิ นะมามิ สิริสะสา อะหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมสมเด็จพะสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย
๑ ล้าน ๒ หมื่น ๔ พัน ๕๕ พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า

เตสัง ธัมมัญจะ สังขัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระธรรมและพระอริยสงฆ์
ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น โดยความเคารพ

นะมะการานุกาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อมต่อพระรัตนตรัย

จงขจัดความจัญไรทั้งปวงให้หมดไป

อะเนกา อันตะรายาปี วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

แม้อันตรายทั้งหลายทั้งปวง จงพินาศไปโดยไม่เหลือ

สัมพุทฺธะ หนะวุดตะระสะเต อัญญะจัตตาฬีสะสะหัสสะเก

วิสะติ สะตะ สะหัสสาณี หนะ मामิ สีระสา อะหัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมสมเด็จพะสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย

๒ ล้าน ๔ หมื่น ๘ พัน ๑๐๙ พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า

เตสัง สัง รัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะระนะ หนะ मामิ หัง

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระธรรมและพระอริยสงฆ์

ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น โดยความเคารพ

หนะ มะการานุกาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัตตะเว

ด้วยอาณูกภาพแห่งการกระทำความนอบน้อมต่อพระรัตนตรัย

จงขจัดความจัญไรทั้งปวงให้หมดไป

อะเนกา อันตะรายาปี วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

แม้อันตรายทั้งหลายทั้งปวง จงพินาศไปโดยไม่เหลือ

นโมการัญญุกคาถา

นะโม อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ มหะสิโน

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

ผู้แสวงหาประโยชน์อันยิ่งใหญ่

นะโม อุตตะมะรัมมัสสะ สวากขาตัสเสวะ เตนิระ

ขอนอบน้อมแด่พระธรรมอันสูงสุดในพระศาสนาที่พระองค์ตรัสไว้ดีแล้ว

นะโม มหาสังฆัสสาปี วิสุทฺธะ สีละ ทิฏฐิโน

ขอนอบน้อมแด่พระสงฆ์หมู่ใหญ่ ผู้มีศีลและทิฏฐิอันหมดจด

นะโม โอมิตะยารัทธิสสะ ระตะนัตตะยัสสะ สาธุกัง

ขอนอบน้อม แต่พระรัตนตรัย ที่ปรารภดีแล้ว ให้สำเร็จประโยชน์

นะโม โอมะ กาคีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตตะ ยัสสะปิ

ขอนอบน้อม แต่พระรัตนตรัย อันล่วงพ้นโทษอันต่ำช้านั้น

นะโม การัปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัตทะวา

ด้วยความประกาศ การกระทำความนอบน้อม อุบัติทวะทั้งหลายจงพินาศไป

นะโม การานุภาเวนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา

ขอความสวัสดิ์ จงมีทุกเมื่อ

นะโม การัสสะ เตชะนะ วิมฺหิ โหมิ, เตชะวา ฯ

ด้วยเดชแห่งการกระทำความนอบน้อม เราจงเป็นผู้มีเดช ในมงคลพิธีนี้เถิด

มังคะละสูตรตั้ง

เอวัมเม สุตัง ฯ เอกัง สมะยัง ณะคะวา,

ในสมัยหนึ่ง พระอานนท์เถรเจ้า ได้สดับมาว่า

สาวัตถียัง วิหะระติ, เซตวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราม,

พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ณวัดพระเชตวัน ของอนาถปิณฑิก

เศรษฐี สาวัตถี

อะถะโข อัญญะตะรา เทวะตา,

ครั้งนั้นแล เทพยดาองค์ใดองค์หนึ่ง

อะภิกันตายะ รัตติยา อะภิกันตะวัณณา

มีรัศมีงามยิ่งเมื่อเวลาปฐมยามราตรีปานไปแล้ว

เกวะละกัปปัง เซตวะนัง โสภาเสตวา,

ยังวัดพระเชตวัน ให้สว่างไสวไปทั่วแล้ว

เยนะ ณะคะวา เตหุปะสังกะมิ,

ได้เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าจนถึงที่ประทับ

อุปะสังกะมิตวา ณะคะวันตัง อะภิวาทตวา เอกะมันตัง อัญญาสิ,

ครั้นเข้าไปแล้ว ทำถวายเป็นอภิวาทแล้ว จึงยืนอยู่ ณ ที่ควรแห่งหนึ่ง

เอกะมันตัง จูตา โข सा เทวะตา ณะคะวันตัง คาถายะ อัมมะภาสิ.

แล้วได้กราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า ด้วยคาถาว่า

พะหุ เทวา มะนุสสา จะ มังคะลาหิ อะจินตายุง,

เทพดาองค์หนึ่ง ได้กราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า

หมู่เทพดาและมนุษย์มากมาย มุ่งความเจริญก้าวหน้า

ได้คิดถึงเรื่องที่เป็นมงคลแล้ว (ไม่ตกลงกันได้)

อากังขะมานา โสตถานัง พรูหิ มังคะละมุตตะมัง,

ขอพระองค์ทรงตรัสบอกทางแห่งมงคลอันสูงสุดเถิด,
พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรัสตอบดังนี้ว่า

(หมู่ที่ ๑ ทำความเห็นให้ถูกต้อง)

อะเสวะนา จะ พาลาหัง	การไม่คบคนพาล
ปัททิตาหังญจะ เสวะนา	การคบบัณฑิต
บุชา จะ ปุชชะนียา หัง	การบูชาต่อบุคคลที่ควรบูชา
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	กิจสามอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๒ มองปัจจัยพื้นฐาน)

ปะฏิฐปะเทสะวาโส จะ	การอาศัยอยู่ในถิ่นหรือประเทศอันสมควร
ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา	การเป็นผู้มีบุญ ได้ทำไว้ก่อน
อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ	การตั้งตนไว้ชอบ ให้เหมาะสม ความพอดีๆ
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	กิจสามอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๓ รู้งานดีมีวินัย)

พาหุสัจฉัญญ จะ	การเป็นผู้ได้ยินได้ฟังได้เห็นมามาก
สิปปัง จะ	การมีศิลปวิทยา รู้จักหน้าการงานดี
วินะโย จะ สุสิกขิตโต	มีวินัยอันศึกษาด้วยปัญญามาดีแล้ว
สุภาสิตา จะ ยา วาจา	การพูดประกอบด้วยสุภาษิตวาจา
เอตัมมังคะละมุตตะมัง	กิจสี่อย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๔ ทำให้ครอบครัวอบอุ่น)

มาตาปีตูปัญญาหัง	การบำรุงเลี้ยงดูมารดาบิดา-ผู้มีพระคุณต่อ
เรา	
ปุตตะทาร์สสะ สังคะโห	การสงเคราะห์บุตรและผู้อยู่ร่วมด้วยกัน
อะนาคุลา จะ กัมมันตา	การงานอันไม่คั่งค้าง ไม่ปล่อยล่าช้าสับสน

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

กิจสามอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๕ เกื้อหนุนต่อสังคม)

ทานัญจะ

การบำเพ็ญในทานต่าง ๆ ที่ควรทำ

ธัมมะจะรียา จะ

การประพฤติธรรม (ระบบธัมมาธิปไตย)

ญาตะกานัญจะ สังคะโห

การสงเคราะห์หมู่ญาติพี่น้อง

อะนะวัชชานิ กัมมานิ

การงานสุจริตอันปราศจากโทษ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

กิจสี่อย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๖ ปฏิบัติธรรมะขั้นพื้นฐาน)

อาระตี วิระตี ปาปา

การงดเว้นจากบาปกรรมความชั่ว

มัชชะปาณา จะ สัญญะโม

การยับยั้งใจไว้ได้จากการดื่มน้ำเมา

อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ

ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

กิจสามอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๗ ปฏิบัติธรรมะขั้นต้น)

คาระโว จะ

มีความเคารพในสิ่งที่ควรเคารพ

นิวาโต จะ

มีความถ่อมตน ไม่เย่อหยิ่ง ลามปาม

สันตุกฺขิ จะ

มีความสันโดษ (พอใจในของ ๆ ตน)

กะตัญญตา

มีความกตัญญู (รู้คุณที่ผู้อื่นทำไว้)

กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง

การได้ฟังธรรมตามกาล

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

กิจห้าอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๘ ปฏิบัติธรรมะขั้นกลาง)

ขันตี จะ

มีความอดทน (๔ อย่าง)

โสวะจัสสะตา

ความเป็นคนเลี้ยงง่าย

สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา
เอตัมมังคะละมุตตะมัง

การพบเห็นเข้าใกล้ผู้สงบจากกิเลส
การสนทนาธรรมตามกาล
กิจสัอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๙ ปฏิบัติธรรมะขั้นสูง) (เพื่อดับกิเลสเครื่องเร้าร้อน)

ตะโป จะ
พรหมะจะริยัญ จะ
อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ
เอตัมมังคะละมุตตะมัง

มีความเพียร เผากิเลส
การประพฤติพรหมจรรย์
การเห็นความจริงแบบพระอริยะเจ้า
การดับกิเลส ทำพระนิพพานให้แจ้ง
กิจสัอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

(หมู่ที่ ๑๐ รับผลจากการปฏิบัติธรรมะ)

มฺหัจฉัสสะ โลกะธัมเมหิ
จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
อะโสกัง
วิระชัง
เขมัง
เอตัมมังคะละมุตตะมัง

จิตของผู้ที่ไม่หวั่นไหวโดยโลกธรรม ๘
เป็นจิตที่ไม่โศกเศร้า
เป็นจิตไม่มีมลทิน ไร้ธุลีกิเลส
เป็นจิตที่สงบ เกษมศานต์
กิจสัอย่างนี้ เป็นมงคลอันสูงสุด

<p>หมู่ที่ ๑ ทำความเห็นให้ถูกต้อง ๑. อะเสวนา จะ พาลานัง : ไม่คบคนพาล ๒. ปิณฑิตานัญจะ เสวะนา : คบบัณฑิต ๓. ปุชา จะ ปุชเณยยะ นัง: บูชานุคคลที่ควรบูชา</p>	<p>หมู่ที่ ๒ มองปัจจัยพื้นฐาน ๔. ประฏิรูปะเทสะวาโส จะ : อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ๕. ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา : เคยทำบุญมาก่อน ๖. อัตตะสัมมาปะณิธิ : ตั้งตนชอบ</p>
<p>หมู่ที่ ๓ รู้งานดีมีวินัย ๗. พาหุสัจจัง จะ : มีความรู้ (พหูสูต) ๘. สิปปัง จะ : ทำงานดี (มีศีลปะ) ๙. วินะโย จะ สุลิกขิตโต : มีวินัย ๑๐. สุภาสิตา จะ ยา วาจา : (วาจาสุภาษิต)</p>	<p>หมู่ที่ ๔ ทำให้ครอบครัวอบอุ่น ๑๑. มาตาปิตุอุปัฏฐานัง : บำรุงบิดามารดา ๑๒. ปุตตะสังคะโห: สงเคราะห์บุตร ๑๓. ทารัสสะ สังคะโห : สงเคราะห์ภรรยา (สามี) ๑๔. อะนากุสา จะ กัมมันตา : การงานไม่คั่งค้าง</p>
<p>หมู่ที่ ๕ เกื้อหนุนต่อสังคม ๑๕. ทานัง จะ : การให้ที่ไม่มีโทษตามมา ๑๖. ธัมมะจะรียา จะ : ประพฤติธรรม ๑๗. ญาคะกานัญจะ สังคะโห : สงเคราะห์ญาติ ๑๘. อะนะวัชชานิ กัมมานิ : ทำงานไม่มีโทษ</p>	<p>หมู่ที่ ๖ ปฏิบัติธรรมะขั้นพื้นฐาน ๑๙. อาระติ วิระติ ปาปา : งดเว้นบาป (ความชั่ว) ๒๐. มัชชะปาณา จะ สัญญะโม : สำรวมในการเสพของมีนเมา ๒๑. อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ : ไม่ประมาทในพระธรรม</p>
<p>หมู่ที่ ๗ ปฏิบัติธรรมะขั้นต้น ๒๒. คาระโว จะ : มีความเคารพ ๒๓. นิวาโต จะ : มีความถ่อมตน ๒๔. สันตญฺฐิ จะ : มีความสันโดษ (ในของตน) ๒๕. กะตัญญุตา : มีความกตัญญู (รู้คุณผู้อื่น) ๒๖. กาละนะ ธัมมัสสะวะนัง : ฟังธรรมตามเวลาที่สมควร</p>	<p>หมู่ที่ ๘ ปฏิบัติธรรมะขั้นกลาง ๒๗. ชันติ จะ : มีความอดทน ๒๘. โสวะจัสสะสะตา : เป็นคนว่าง่าย ๒๙. สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง : เห็นสมณะ ๓๐. กาละนะ ธัมมะสะกัจฉา : สนทนาธรรมตามเวลาที่สมควร</p>
<p>หมู่ที่ ๙ ปฏิบัติธรรมะขั้นสูง (ดับกิเลส) ๓๑. ตะโป จะ : พยายามลดละกิเลส ๓๒. พรหมมะจะรียัง จะ : ประพฤติอย่างพรหม ๓๓. อิริยะสัจจานะ ทัสสะนัง : เห็นจริงตามความเป็นจริงอันประเสริฐ เพื่อตรัสรู้ ๓๔. นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ : ดับกิเลสของใจ</p>	<p>หมู่ที่ ๑๐ รับผลจากการปฏิบัติธรรมะ ๓๕. ฌญลฺลัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ : จิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรม ๓๖. อะโสกัง : จิตไม่โสกเศร้า ๓๗. วิริชัง : จิตไม่มีมลทิน ๓๘. เขมมัง : จิตสงบ</p>

ตำนานกระถึยะ เมตตะสูตตั้ง

พระภิกษุ ๕๐๐ รูป ในพระนครสาวัตถี ได้เรียนพระกัมมัฏฐานในสำนักของพระศาสดา แล้วไปหาที่สงัดเจียบสำเจริญวิปัสสนา ไปได้สิ้นทางประมาณ ๑๐๐ โยชน์ถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ชนเหล่านั้นกล่าวว่า จากที่นี่ไปไม่สู้จะไกลนัก มีป่าชฎุเป็นทีสงัดเจียบ ขอนิมนต์พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทั้งหลาย จงเจริญสมณธรรมในที่นั่นตลอดไตรมาสเถิด ฯ

พฤกษาเทวดาที่สิงอยู่ที่ต้นไม้ในป่านั้น คิดว่าพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าทั้งหลายมาอาศัยอยู่ที่โคนต้นไม้แห่งเรา ตัวเราและบุตรภรรยาของเราจะอยู่บนต้นไม้นี้หาสมควรไม่ จะไม่เป็นการเคารพท่าน จึงพากันลงจากต้นไม้ตั้งอยู่เหนือพื้นดิน ด้วยสำคัญว่าพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าพักอยู่ในที่นั่นคืนหนึ่ง แล้วก็จักไป ในวันรุ่งขึ้น พระภิกษุเที่ยวบิณฑบาตภายในบ้านแล้วก็กลับมาสู่ป่าชฎุตามเดิม เทวดาเหล่านั้นพากันคิดว่าใคร ๆ เขาคงนิมนต์ท่านฉันในวันพรุ่งนี้ วันนี้ท่านจึงกลับมาพักในที่นี้อีกและวันหน้าท่านก็จะไปที่อื่น แต่ภิกษุก็ยังกลับมาพักในที่เดิมอีก จนเวลาล่วงไปประมาณครึ่งเดือน เทวดาจึงคิดได้ว่า ชะรอยพระภิกษุจะอยู่ตลอดไตรมาสแล้ว พวกเราก็ต้องอยู่กับพื้นดินตลอดไตรมาสด้วย เป็นการลำบากนัก ควรที่พวกเราจะทำวิธีการอะไรขึ้น ทำให้ท่านไปเสียจากที่นี่เป็นการดี เมื่อปรารถนาอย่างนี้แล้ว ก็แสดงวิการต่าง ๆ มีซากศพ และรูปยักษ์ เป็นต้น กับบันดาลโรคไอและโรคจามให้เกิดขึ้นแก่พระภิกษุทั้งหลาย พระภิกษุทั้งหลายก็อยู่ไม่เป็นผาสุกเหมือนดังแต่ก่อน มีความหวาดกลัว เกิดโรคผอมซิดเวียวลง จึงพากันออกจากที่นั่น ไปสู่สำนักพระศาสดา ทูลให้ทรงทราบถึงเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ประสบต่ออารมณ์อันน่ากลัวต่าง ๆ และความไม่ผาสุกจากโรคนี้ด้วย.

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทานเมตตสูตรเป็นเครื่องป้องกัน แล้วมีพระพุทธรูปดำรัสว่า เธอพึงสาธยายพระสูตรนี้ตั้งแต่วาฬายนอกวิหารเข้าไปสู่ภายในวิหาร พระภิกษุถวายบังคมกราบลากลับไป เป็นคำสอนครูบาอาจารย์ว่า ไม่พึงกลดอยู่ภายใต้ต้นไม้ที่แห่งเดียวนาน ๆ หรืออยู่ห่างสักระยะทางหนึ่ง เพื่อให้ภูมเทวเขาขึ้นลงจากต้นไม้สะดวก โดยเฉพาะเทพธิดานางตะเคียน ฯลฯ

คราวนี้หมู่เทวดาเหล่านั้นกลับมีความเมตตา ทำการต้อนรับ อารักขา ภิกษุเหล่านั้น ก็บำเพ็ญตลอดทั้งกลางวันกลางคืน เห็นความเสื่อมและความสิ้นในตนว่า อัฐภาพนี้ก็เช่นเช่น ภาชนะดิน ต้องแตกทำลายไม่ถาวร พระพุทธรูปเจ้าทรงประทับอยู่ในพระคันธกุฎี ทราบความ

ปรารภของพระภิกษุทั้งหลายนั้นแล้ว จึงเปล่งพระรัศมี ๑๐๐ โยชน์ ให้เห็นเหมือนกับว่าเสด็จมาประทับอยู่ที่เฉพาะหน้าพระภิกษุเหล่านั้น และตรัสพระคาถาว่า

“ภิกษุทราบร่างกายนี้เปรียบเหมือนหม้อ ปิดจិតนี้ให้เหมือนพระนคร พึงรบกับมาร ด้วยอาวุธคือปัญญา และพึงเพียรรักษาความชนะไว้ พึงเป็นผู้หาความพัวพันมิได้” เมื่อจบพระธรรมเทศนาแล้ว ภิกษุ ๕๐๐ รูปก็ได้บรรลुพระอรหัตพร้อมด้วยปฏิสัมภิทา.

กระถินิยะ เมตตะ สุตตะคาถา

กระถินิยะ มัตถะ กุสะเลนะ,	อันผู้ฉลาดในประโยชน์ พึงทำกิจ
ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ.	ที่พระอริยเจ้า ได้บรรลुถึงซึ่งทาง
	อันสงบ ได้กระทำแล้ว,
สักโก,	พึงเป็นผู้องอาจกล้าหาญ
อุชฺฐ จะ,	เป็นผู้ซื่อตรงด้วย, (ต่อหน้าที่ของตน)
สุหุชฺฐ จะ,	เป็นผู้ซื่อตรงอย่างดีด้วย, (ไม่ให้ใครเดือดร้อน)
สุวะโจ จัสสะ,	เป็นผู้ว่าง่าย สอนง่ายด้วย
มุกฺข,	เป็นผู้อ่อนโยน, (ไม่มีมานะ ยอมแพ็คคนเป็น)
อะนะติมานี,	เป็นผู้ไม่ดูหมิ่นผู้อื่น,
สันตฺตสสะโก จะ,	เป็นผู้ยินดีด้วยของอันมีอยู่แล้วด้วย,
สุภะโร จะ,	เป็นผู้เลี้ยงง่ายด้วย, (ทำตนเป็นคนเลี้ยงง่าย)
อัปปะกัจโจ,	เป็นผู้มีกิจการพอประมาณด้วย, (รู้จักพอ)
จะ สัลลหุกะ วุตติ,	ประพฤติดตนเป็นผู้เบากายเบาจิต,
สันตินทริโย จะ	มีอินทรีย์อันสงบระงับด้วย (สงบด้วยปัญญา)
นิปะโก จะ	มีรักษาตนได้ด้วย (เอาตัวรอด ด้วยปัญญา)
อัปปะคัพโภ	เป็นผู้ไม่คองกายวาจา
กุเลสฺสุ อะนะหุคิทโธ	เป็นผู้ไม่ติดพันในสกุลทั้งหลาย
นะจะ ขุททัง สะมาจะเร	วิญญูชน, ที่ดีเทียบเหล่าชนอื่นได้ด้วย

กัญจิ เยนะ วิญญู ประเว
อุปะวะ เทยยง.

การกระทำอย่างใด, ก็ไม่พึงประพฤดิ
กระทำการอย่างนั้น หน้อยหนึ่งแล.

(แล้วพึงตั้งใจแน่วแน่มิแส่สาย แผ่เมตตาไมตรีจิต ไปในหมู่มสัตว์ว่า)

สุขิโนวา เขมิโน โหนตุ
สัพเพสัตตา ภาวันตุ สุขิตัตตา,
เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ
ตะสา วา ถาวะรา วา
ถาวร

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงมีความสุข
มีความสุขเกษม มีตนถึงซึ่งความสุขเกิด
สัตว์มีชีวิตทั้งหลาย เหล่าใดเหล่าหนึ่ง
ยังเป็นผู้สะดุ้งคือมีตัณหาอยู่ หรือเป็นผู้

อะนะวะเสสา,
ทึมา วา เย มะหันตะ วา
มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะณฺฐา
ทิกฺกุฐา วา เย จะ อะทิกฺกุฐา
เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทฺทูเร
ภูตา วา สัมภะเวสี วา
สัพเพ สัตตา ภาวันตุ สุขิตัตตา

มันคง คือไม่มีตัณหาทั้งหมดไม่เหลือ
เหล่าใดเป็นที่ขมชาติหรือโตใหญ่
หรือปานกลางหรือต่ำเตี้ยหรือผอมอ้วนพี
เหล่าใดที่เราเห็นแล้ว หรือไม่ได้เห็น
เหล่าใดที่อยู่ไกล หรือที่ใกล้
ที่เกิดแล้ว หรือยังแสวงหาภพต่อไปก็ดี
ขอสรรพสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น

นะ ปะโร ประรัง นิกฺุพเพละ
นาติมัญญูญะ กัตถะจิ หนัง กัญจิ
พฺยา โรสะหา ปะภฺวิฆะสัญญา
นาญญะมัญญัสสะ
ทุกขะมิจเฉยยะ
มาตา ยะถา หนีง ปุตตัง
อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข

จงเป็นผู้มีตนถึงซึ่งความสุขเกิด
สัตว์อื่นอย่าพึงข่มเหงสัตว์อื่น
อย่าพึงดูหมิ่นอะไรๆ เขาในที่ใดๆเลย
ไม่ควรปรารถนาทุกขให้แก่กันและกัน
เพราะความกริ้วโกรธ
และด้วยความคับแค้น เคืองใจ
มารดาถนอมบุตรผู้เกิดในตน
อันเป็นลูกคนเดียว คือแม้ชีวิตก็สละได้
เพื่อรักษาบุตรของตนไว้ ฉนใด

เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ
มานะสัมภาวะเย อะปริมาณัง
เมตตัญจะ สัพพะ โลกัสสะมิง
มานะสัมภาวะเย อะปริมาณัง
อุทัง อะโธ จะ ติริยัญจะ
อะสัมพาธัง อะเวรัง
อะสะปัตตัง,
ติฏฐัญจะรัง นิสินโน वा
สะยาโน वा ยาวะตัสสะ
วิคะตะมิตโธ,
เอตัง สะติง อะธิฏฐุยยะ
พรหมะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ

ทิฏฐัญจะ อะนุปะคัมมะ
สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง
นะ หิ ชาตุ คัพพะเสยยัง
ปุณะเรตีติ ฯ

พึงเจริญเมตตา มีในใจ ไม่มีประมาณ
ไปในสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง แม้ฉันนั้น
บุคคลพึงเจริญเมตตาไว้ในใจ
อย่างไม่มีประมาณ ไปในโลกทั้งสิ้น
ทั้งเบื้องบน เบื้องต่ำ เบื้องขวาง
เป็นธรรมอันไม่คับแคบ ไม่มีเวร-ไม่มีศัตรู
ผู้เจริญเมตตาจิตนั้น ยืนอยู่ก็ดี
เดินเที่ยวไปก็ดี นิ่งแล้วก็ดี นอนแล้วก็ดี
เป็นผู้ปราศจากความง่วงนอนเพียงใด

ก็พึงตั้งสัจจะระลึกแผ่เมตตาไปได้ เพียงนั้น
บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวกิริยาอันนี้ว่า
เป็นการปฏิบัติพรหมวิหาร ในพระศาสนานี้
มีเมตตาพรหมวิหารเป็นทิวี่เครื่องอยู่
ถึงพร้อมด้วยศีลและธรรมะทัสสนะอันชอบ
นำความหมกหมุ่นในกามทั้งหลายออก
ยอมไม่ถึงความนอน (เกิด) ในครรภ์อีก
โดยแท้ ทีเดียวแลฯ

ตำนานขันธปริต

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ ณ พระเชตवनาราม ใกล้พระนครสาวัตถี
ครั้งนั้นพระภิกษุรูปหนึ่งนั่งสัพพะอยู่ ณ เรือนไฟ ภูตตัวหนึ่งออกมาจากต้นไม้ผู้ ได้กัดนิ้วเท้าแห่ง
พระภิกษุนั้น ทนพิษมิได้ ก็ถึงมรณะภาพอยู่ ณ ที่นั้น ภิกษุทั้งหลายก็พากันไปเฝ้า
พระพุทธเจ้า กราบทูลถึงเรื่องภิกษุนั้น สมเด็จพระศาสดาตรัสว่า ตุก่อนภิกษุทั้งหลาย ชะรอย
ภิกษุนั้นจะไม่ได้เจริญเมตตาจิตต่อตระกูลแห่งพญานาคทั้ง ๔ ถ้าหากว่าพระภิกษุรูปนั้นได้เจริญ

เมตตาคิจิต ปรารภถึงซึ่งตระกูลแห่งพญานูทั้ง ๔ แล้ว งามจะไม่กัด ถึงแม้ว่าจะกัดก็หาตายไม่ แต่ ปางก่อนดาบสทั้งหลายผู้เป็นบัณฑิตได้เจริญเมตตาคิจิตในตระกูลพญานูทั้ง ๔ ก็พากันรอดพ้น จากภัยแห่งงูทั้งหลาย แล้วจึงทรงนำเอาอดีตชาติมาแสดง ดังต่อไปนี้ว่า

ในอดีตกาล เมื่อพระเจ้าพรหมทัตต์ครองราชสมบัติ ณ เมือง พาราณสี พระโพธิสัตว์บังเกิดในตระกูลพราหมณ์ ณ กาสีกรัฐ ครั้นเจริญวัยแล้วก็สละราชสมบัติออก บรรพชาเป็นฤๅษี ได้บรรลุฤๅษี ๔ และสมาบัติ ๘ แล้วสร้างอาศรมอยู่ ณ คુંแห่งหนึ่งของ แม่น้ำคงคาในป่าหิมพานต์ และได้เป็นอาจารย์สั่งสอนหมู่ฤๅษีอยู่ ณ ที่นั้นด้วย.

ครั้งนั้น งูทั้งหลายอยู่ ณ ผังแห่งแม่น้ำนั้น ได้กัดฤๅษีถึงแก่ความตายเป็นอันมาก พระดาบสทั้งหลายก็ได้้นำความมาแจ้งแก่ดาบสพระโพธิสัตว์ผู้เป็นอาจารย์ของตน.

พระโพธิสัตว์จึงประชุมดาบสทั้งหลาย แล้วสอนให้ดาบสเหล่านั้นเจริญเมตตาคิจิตต่อ ตระกูลแห่งพญานูทั้ง ๔ เป็นเบื้องต้น แล้วสอนให้เจริญเมตตาคิจิตให้สัตว์จำพวกอื่นต่อไปตาม โดยลำดับ ตั้งแต่สัตว์ที่ไม่มีเท้า ๒ เท้า ๔ เท้า และสัตว์ที่มีเท้ามาก ว่า อย่ามีเวรอย่า พยาบาทเลย จนถึงซึ่งความสุข ปราศจากทุกข์เกิด

แล้วทรงสั่งสอนให้ระลึกถึงคุณพระพุทธรูปพระธรรมพระสงฆ์ว่า มากไม่มีประมาณ (คือมี พระคุณมากเพราะปราศจากกิเลส) สัตว์ทั้งหลายที่มีประมาณ (เพราะยังข้องอยู่ในกิเลส) เหล่านี้ จงกระทำการป้องกันรักษาซึ่งเราทั้งหลายทั้งกลางวันกลางคืนเกิด. ความรักษาและป้องกันอัน เรากะทำแล้วแก่สัตว์ทั้งหลายที่มีประมาณเท่านั้น ภูตสัตว์ทั้งหลายจงหลีกเลี่ยง อย่าได้มา เบียดเบียนเราเลย เรากะทำความอ่อนน้อมแต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย มีพระวิปัสสี สัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นต้น. อนึ่งความมีไมตรีจิตของสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้นได้มีอยู่กับเราแก่ผู้ใด ผู้นั้นย่อมได้กระทำความอ่อนน้อมน้อมน้อมสการแต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายโดยลำดับมา ๗ พระองค์ มีพระวิปัสสีสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นต้น.

เมื่อพระโพธิสัตว์ผูกพระปรีตให้แก่ฤๅษีทั้งหลายแล้ว พระฤๅษีเหล่านั้นก็ได้เจริญเมตตา และระลึกถึงพระพุทธรูปเป็นอารมณ์ งูทั้งหลายก็หลีกเลี่ยงไป มิได้เข้ามาใกล้กรายอีกต่อไป.

สวดแปล ชันธะปรีต

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสกุลพญานาค
ทั้งหลายชื่อว่า วิรูปักข์ด้วย

เมตตัง เอราปะเถ หิ เม,

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสกุลพญานาค

ฉัพยาศุตเตหิ เม เมตตัง

เมตตัง กัณหาโคตมะ เกหิจะ,

อะปาทะเกหิ เม เมตตัง

เมตตัง ทิปาทะเกหิ เม,

จะตุปปะเทหิ เม เมตตัง

เมตตัง พะหุปปะเทหิ เม

มา มัง อะปาทะโก หิงสิ

มามัง หิงสิ ทิปาทะโก

มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ

มา มัง หิงสิ พะหุปปะโท

สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา

สัพเพ ภูตา จะ เกวะลา

สัพเพ ภัทรานิ ปัสสันตุ

มา กิญจิ ปาปะมาคะมา

อัปปะมาโณ พุทโธ

อัปปะมาโณ ธัมโม

ทั้งหลายชื่อว่า เอราบถด้วย

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสกุลพญานาค

ทั้งหลายชื่อ ฉัพยาศูตรด้วย

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสกุลพญานาค

ทั้งหลายชื่อกัณหาโคตมกะด้วย

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสัตว์ทั้งหลาย

ที่ไม่มีเท้าด้วย

ความเป็นมิตรของเรา จงมีกับสัตว์ทั้งหลาย

ที่มีเท้า 2 ด้วย

ความเป็นมิตรของเราจงมีกับสัตว์ทั้งหลาย

ที่มีเท้า 4 ด้วย

ความเป็นมิตรของเราจงมีกับสัตว์ทั้งหลาย

ที่มีเท้ามากด้วย

สัตว์ไม่มีเท้า ขออย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์ 2 เท้า ขออย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์ 4 เท้า ขออย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์มากเท้า ขออย่าเบียดเบียนเรา

ขอสรรพสัตว์ที่มีชีวิตทั้งหลาย

ที่เกิดมาทั้งหมดจนสิ้นเชิงด้วย

จงเห็นซึ่งความเจริญทั้งหลายนั้นเถิด

โทษอันลามกใดๆ อย่าได้มาถึงแล้ว

แก่สัตว์เหล่านั้นเลย

พระพุทธเจ้าทรงพระคุณอันไม่มีประมาณ

พระธรรมทรงพระคุณอันไม่มีประมาณ

อัปปะมาโณ สังขโม
ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ
อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที
อุณณานาภี สะระพู มุสิกา
กะตา เม รักษา
กะตา เม ปะริตตา
ปะฎีกกะมันตุ ภูตานิ
โสหัง นะโม ภาคะวะโต

นะโม สัตตัน्हัง-

สัมมาสัมพุทธาหนัง ฯ

พระสงฆ์ทรงพระคุณอันไม่มีประมาณ
สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลายคืองู แมลงป่อง
ตะเข็บ ตะขาบ แมลงมุม ตั๊กแตน หนู
เหล่านี้ ล้วนไม่มีประมาณ
ความรักษา อันเรารักษาแล้ว
ความป้องกัน อันเราได้กระทำแล้ว
หมู่สัตว์ทั้งหลายที่ร้ายกาจจงหลีกไปเสีย
เรานั้น กระทำการนอบน้อมแด่
พระผู้มีพระภาคเจ้าอยู่
เราได้กระทำการนอบน้อม
แต่พระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าทั้งหลาย 7 พระองค์อยู่ ฯ

วิภูฏะกะปริตร

อตัถิ โลเก สีละคุโณ
สัจจัง โสเจยยะนุททะยา

เตนะ สัจเจนะ กาทามิ
สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
อาวัชชิตวา รัมมะพะลัง
สะริตวา ปุพพะเก ชิเน

สัจจะพะละมะวัสสาเย
สัจจะกิริยะมะกาสะหัง

คุณแห่งศีลมีอยู่ในโลก
ความสัตย์ความสะอาดกายและความเอ็นดู
มีอยู่ในโลก
ด้วยคำสัตย์นั้น ข้าพเจ้าจักทำ
สัจจะกิริยาอันยอดเยี่ยม
ข้าพเจ้าพิจารณาซึ่งกำลังแห่งธรรม
และระลึกพระพุทธเจ้าผู้ชนะทั้งหลาย
ในปางก่อน
เพราะอาศัยกำลังแห่งสัจจะ ดังนั้น
ข้าพเจ้าขอทำสัจจะกิริยาว่าดังนี้

สันติ ปักขา อะปัตตตะหา
สันติ ปาทา อะวัญจะหา
มาตา ปีตา จะ นิกขันตา
ชาตะเวทะ ปะฎีกกะมะ
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง
มะหาปัชชะลิตโต สีขี
วัชเชสิ โสพะสะ กะรีसानิ
อุทะกัง ปัตวา ยะถา สีขี
แล

สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ
เอสา เม สัจจะปาระมิตี ฯ

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ
ปะฐะวีปปะภาโส,
ตั้ง ตั้ง นะมัสสามิ
นั้น
หะริสสะวัณณัง
ปะฐะวีปปะภาสัง,
ตะยัชชะคุดตา
วิหะเรมุ ทิวะสัง,
เย พราหมณะ เวทะคุ
สัพพะธัมเม,

ปีกทั้งหลายของข้าพเจ้ามีอยู่ แต่บินไม่ได้
เท้าทั้งหลายของข้าพเจ้ามีอยู่ แต่เดินไม่ได้
มารดาบิดาของข้าออกไปหาอาหาร
ดูก่อนไฟป่า ขอท่านจงหลีกไป
ครั้นเมื่อเราทำสัจจะกิริยาอย่างนี้แล้ว
เปลวไฟอันรุ่งเรืองใหญ่ถึง ๑๖ กรีสนั้น
ก็ได้หลีกเว้นไป
ประดุจดั่งเปลวไฟนั้นตกลงไปในน้ำ ฉะนั้น

สิ่งใดที่จะเสมอด้วยสัจจะของเราไม่มี
นี่เป็นสัจจะบารมีของเรา แล ฯ

โมระปริตร

พระอาทิตย์นี้เป็นเอกราช ดวงตาของโลก
มีสีเพียงดั่งสีแห่งทอง
ยังพื้นปฐพีให้อุทัยแสงสว่างจำขึ้นมา
เพราะเหตุนั้น ข้าขอนอบน้อมพระอาทิตย์
ซึ่งมีสีแห่งทอง
ยังพื้นปฐพีให้สว่างไสว
ข้าพเจ้า อันท่านคุ้มครองแล้วในวันนี้
พึงอยู่เป็นสุขตลอดวัน
ขอพราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด
ผู้ถึงซึ่งเวท รอบรู้ในธรรมทั้งปวง

เต เม นะโม เต
จะมัง ปาละยันตุ,
นะมัตถุ พุทธาหัง

นะมัตถุ โพธิยา,
นะโม วิมุตตานัง
แล้ว

นะโมวิมุตตติยา,
อิมัง โส ประวัตตัง กัตวา
โมโร จะระติ เอสะหา ฯ
ฯ

อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ
ปะฐะวิปะภาโส,
ตั้ง ตั้ง นะมัสสามิ
นั้น

หะริสสะวัณห์
ปะฐะวิปะภาสัง,
ตะยัชชะ คุตตา
วิหะเรมุ รัตติง,
เย พราหมณะ เวทะคุ
ปวง
สัพพะธัมเม,

จงรับความน้อมนอบของข้าพเจ้า
ขอจงรักษาข้าพเจ้าด้วยเถิด
ขอความนอบน้อมจงมีแต่พระพุทธเจ้า-
ทั้งหลาย

ขอความนอบน้อม จงมีแต่พระโพธิญาณ
ขอความนอบน้อมจงมีแต่ท่านผู้พ้นกิเลส

จงมีแต่วิมุตติธรรมเครื่องทำให้หลุดพ้นกิเลส
นกยุงนั้นได้กระทำพระปริตรอันนี้แล้ว
จึงออกเที่ยวแสวงหาอาหารในเวลากลางวัน

พระอาทิตย์นี้เป็นเอกราช ดวงตาของโลก
มีสีเพียงดั่งสีแห่งทองยังพื้นปฐพี
ความสว่างย่อมอัสดงคตไป
เพราะเหตุนั้น ข้าขอนอบน้อมพระอาทิตย์

ซึ่งมีสีดั่งทอง
ยังพื้นปฐพีให้สว่างไสว
ข้าทั้งหลาย อันท่านคุ้มครองแล้วในวันนี้
พึงอยู่เป็นสุขตลอดคืน
ขอพราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใดผู้ถึงเวททั้ง

ผู้ถึงในธรรมทั้งปวง

เต เม นะโม เต

ข้า

จะ มัง ปาละยันตุ

ข้า

นะมัตถุ พุทธาหัง

นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง

นะโมวิมุตตติยา

อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา

โมโร วาสะมะกัปปะยิตฺติ.

พราหมณ์เหล่านี้จึงรับความนอบน้อมของ

ขอพราหมณ์ทั้งหลายเหล่านี้ จึงรักษาซึ่ง

ความนอบน้อมของข้า จึงมีแต่พระพุทธเจ้า

ทั้งหลาย จึงมีแต่พระโพธิญาณ

จึงมีแต่ท่านผู้ผ่านพ้นกิเลสไปแล้ว

ความนอบน้อมของข้า จึงมีแต่วิมุตติธรรม

เมื่อนกยูงได้กระทำพระปริตรอย่างนี้แล้ว

จึงสำเร็จในความเป็นอยู่ในเวลากลางคืน ฯ

ระตะนะสูตรตั้ง

๒. ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรังวา สัคเค สุวายัง ระตะนัง ปะณีตัง

นะ โน สะมัง อตฺถิ ตะถาคะเตนะ อิทัมปิ พุทฺเธ ระตะนัง ปะณีตัง

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้ หรือในโลกอื่น หรือรัตนะใดอัน ประณีตในสวรรค์ ทรัพย์และรัตนะนั้นนั้น เสมอด้วยพระตถาคตเจ้า ไม่มีเลย พุทธ รัตนะนี้จึงเป็นรัตนะอันประณีตยิ่ง ด้วยสัจจวาจานี้ ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย เหล่านี้ จึงมี

๓. ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง ยะทัชฺชมะคา สักกะมะนุหิ สมหาหิโต

นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

พระศากยมุนีมีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใดเป็นที่สิ้นกิเลส เป็นที่-

สำรอกกิเลสเป็นนอมฤต ธรรมอันประณีต ธรรมชาติอะไรๆเสมอด้วยพระธรรม
นั้นย่อมไม่มี ธรรมรัตนะนี้ จึงเป็นรัตนะอันประณีตยิ่ง ด้วยสัจจวาจานี้ ขอ
ความสวัสดิ์ทั้งหลายเหล่านี้ จงมี

๔. ยัมพุทธะเสฏโฐ ปริวัณณะยิ สุจิง สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
สะมาธิหา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด ทรงสรรเสริญแล้วซึ่งสมาธิใดว่าเป็นธรรมอันเยี่ยม
บัณฑิตทั้งหลายกล่าวสมาธิใดให้ผลในลำดับของสมาธิ สิ่งอื่นเสมอด้วยสมาธิ
นั้นย่อมไม่มี ธรรมรัตนะนี้จึงเป็นรัตนะอันประณีตยิ่ง ด้วยสัจจวาจานี้ ขอ
ความสวัสดิ์ทั้งหลายเหล่านี้ จงมี

๕. เย ปุคคลา อัญญะ สะตัง ปะสัจจฐา, จัตตาริ เอตานิ ยุกาणि โหนติ
เต ทักขิณเณยา สุคะตัสสะ สาวะกา, เอเตสุ ทินนาหิ มะหัพพะลาหิ
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

บุคคล ๘ จำพวก ๔ คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว บุคคลเหล่านี้ควรแก่
ทักษิณาทาน เป็นสาวกของพระตถาคต ทานที่บุคคลถวายแล้วในท่านเหล่านั้น
ย่อมมีผลมาก สังฆรัตนะนี้จึงเป็นรัตนะอันประณีต ด้วยสัจจวาจานี้ ขอความ
สวัสดิ์ทั้งหลาย จงมี

๖. เย สุปปะยุตตา นะมะสา ทัพเพนะ นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ, ลัทธา มุธา นิพพุตัง กุญชะมานา
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

พระอริยบุคคลเหล่าใด ในศาสนาพระโคตมประกอบดีแล้ว [ด้วยกายและวจี-

อันบริสุทฐ์] มีใจมั่นคงเป็นผู้ไม่มีความห่วงใยในกายและชีวิต พระอริยบุคคล เหล่านี้บรรลุมรรคผลที่ควรบรรลุหยั่งลงสู่อมตนิพพาน ได้ซึ่งความดับกิเลสให้ สิ้นไป เสวยผลอยู่ สังฆรัตนะแท้จึงเป็นรัตนะอันประณีต ด้วยสัจจวาจา นี้ ขอ ความสวัสดิ์ทั้งหลายเหล่านี้ จงมี

๑๓. **ขีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง, วิรัตตะจิตตายะติเก ภวัส**

สมิง, เต ขีณะพีชา อวิรุพฺพินันทา นิพพันติ ธีรา ยะถายัม ปะทีโป

อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปณัตถัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ๗

พระอริยบุคคลเหล่าใดผู้มีจิตอันหน่ายแล้วในภพต่อไป มีกรรมเก่ายุติแล้วไม่มี กรรมใหม่เป็นเครื่องสมภาพ พระอริยบุคคลเหล่านี้ มีพืชพันธ์อันสิ้นแล้ว มีความพอใจไม่งอกงามแล้ว นักปราชญ์ย่อมนิพพานเหมือนประทีปอันดับไป ฉะนั้น สังฆรัตนะแท้จึงเป็นรัตนะอันประณีต ด้วยสัจจวาจา นี้ ขอความสวัสดิ์ ทั้งหลายเหล่านี้ จงมี

ตำนานอาฎานาฎิยะปริตร

พระสูตรนี้มีเนื้อความว่า สมัยหนึ่ง สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ ณ เขาคิชฌกูฏบรรพต ใกล้กรุงราชคฤห์มหานคร ในครั้งนั้นท้าวมหाराชทั้ง ๔ ซึ่งสถิตอยู่เหนือ ยอดเขาคันธรีที่เรียกกันว่า ชั้นจาดุมหาราชิกา อันเป็นชั้นต่ำกว่าดาวดึงส์ลงมา และเทวราช ทั้ง ๔ นี้ก็อยู่ในอำนาจของพระอินทร์ พระอินทร์มอบให้เทวราชทั้ง ๔ นี้เป็นผู้รักษาต้นทาง ที่ อสูรจะยกมารบกวาดาวดึงส์

ท้าวธตรฐ เป็นเจ้าแห่งคนธรรพ์แสนหนึ่ง รักษาทิศบูรพา. ท้าววิรุพฺพก เป็นเจ้าแห่ง กุมภภัณฑ์แสนหนึ่ง รักษาทิศทักษิณ ท้าววิรุปักข์ เป็นเจ้าแห่งนาคแสนหนึ่ง รักษาทิศปัจฉิม. ท้าวเวสวัณ นัยหนึ่งเรียก ท้าวกุเวรเป็นเจ้าแห่งยักษ์แสนหนึ่ง รักษาทิศอุดร.

เทวราชทั้ง ๔ นี้ คิดจะก่อคุณพระพุทธานุสาสนา มิให้หมุ่ยักษ์เป็นศัตรูมาย่ำยีปีศาหุมุ่ สวากในพระพุทธานุสาสนา ท้าวจตุมหाराชจึงประชุมกันที่อาฎานาฎิยนคร ผูกซึ่งอาฎานาฎิย ปริตร สรรเสริญพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้ง ๗ พระองค์ มีพระวิปัสสีเป็นต้น มีพระพุทเจ้าเราเป็น ปรีโยสาน ครั้นผูกพระปริตรแล้วก็ประกาศแก่บริษัทของ ๆ ตนว่า ธรรมอาณาแห่งสมเด็จพระ

พระพุทธเจ้าอันเป็นบรมครูและราชาณาแห่งเราทั้ง ๔ นี้ ถ้าใครไม่ฟังขึ้นกระทำเกินเลยแล้วจะทำโทษอย่างนี้ ๆ ครั้นประกาศแล้ว ท้าวมหาราชทั้ง ๔ องค์ พร้อมด้วยบริวารก็ลงมาเฝ้าพระพุทธเจ้า กราบทูลว่า ยักษ์ทั้งหลายที่มีศักดิ์วานุภาพที่มีได้เลื่อมใสในพระคุณแห่งพระองค์ ยักษ์ที่เลื่อมใสมีน้อย เพราะยักษ์มีจิตกระด้างหยาบช้า ล่วงเบญจศีลนั้นมีมาก ในเมื่อสาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้ายินดีในอริยัญญิกเสนาสสนะบำเพ็ญสมณธรรม ในที่ปราศจากมนุษย์สัตยูจรไปมา ยักษ์ที่มีได้เลื่อมใสศรัทธา ย่อมยำยีปีศา หลอกหลอนกระทำให้เจ็บไข้เป็นอันตรรายแก่พิธีที่จะบำเพ็ญสมณธรรม จะเต็มแต่ไปเบื้องหน้า ขอให้ทรงรับอาณานาฎิยะปริตรไว้ แล้วโปรดประทานให้พระสาวกทั้งปวงเจริญเนื่อง ๆ สวดเนื่อง ๆ เกิด ยักษ์ทั้งปวงจะได้มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา แล้วก็มีได้จะทำอันตรรายแก่พุทธบริษัท ฯลฯ พระพุทธองค์ก็ทรงรับโดยอาการดุชฎิภาพ ท้าวเวสวัณก็แสดงอาณานาฎิยะปริตรถวายว่า **วิปัสสิสสะ นะมัตถุ** ฯลฯ **อะยัง ยักโข นะ มุญจะตีติ.**

ครั้นท้าวจตุมหาราชกลับแล้ว จึงมีพระพุทธปฏิภาประชุมสงฆ์ทั้งปวง แล้วทรงแสดงเหตุแต่หนหลังให้ทราบ และในตอนท้ายพระพุทธวจนะมีว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ท่านพึงอุตสาหะกระทำซึ่งอาณานาฎิยะปริตรนี้ให้บริบูรณ์ในสันดาน จำให้มั่นคง จะคุ้มครองป้องกันรักษา มิให้เหล่าอมนุษย์ทั้งหลายเข้ามาคล้ากลายยำยีปีศาพุทธบริษัท ๔ ทั้งปวงได้ จะได้อยู่เป็นสุขสำราญกาย ฯ

อาณานาฎิยะ ประริตตั้ง

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้า
จักขุมันตัสสะ สิริมะโต	ผู้มีพระนามว่า วิปัสสิ ผู้มีจักขุ ผู้มีสิริ
สิขิสสะปี นะมัตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้า
สัพพะภูตานุกัมปิโน	ผู้มีพระนามว่า สิขี
ผู้มีปกตือนุเคราะห์แก่สัตว์ทั้งปวง
เวสสะภุสสะ นะมัตถุ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้า
นะหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน	ผู้มีพระนามว่า เวสสภู ผู้มีกิเลสอันล้างแล้วผู้มี
ตะปะ	
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ	ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้า

มาระเสนห์ปปะมัททิน

ผู้มีพระนามว่า กกุสันธะ

ผู้ย้ายเสียซึ่งมารและเสนาแห่งมาร

โกนาคะมะหัสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้า

พราหมะณัสสะ วุสีมะโต

ผู้มีพระนามว่า โกนาคมนะ ผู้มีบาปอันลอยเสีย

แล้ว

ผู้มีพรหมจรรย์ อันอยู่จบแล้ว.

กัสสะปัสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้าผู้

มี

วิปะมุตตัสสะ สัพพะธิ

พระนามว่า กัสสปผู้พ้นวิเศษแล้วจากกิเลสทั้งปวง

อังคีระสัสสะ นะมัตถุ

ความนอบน้อมแห่งข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธเจ้าผู้

มี

สักยะปุตตัสสะ สิริมะโต

พระนามว่า อังคีรส ผู้เป็นโอรสแห่งศากยราชผู้มี

สิริ

โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด ได้แสดงแล้วซึ่งธรรมนี้

สัพพะทุกขาปะนุททะนัง

เป็นเครื่องบรรเทาเสียซึ่งทุกข์ทั้งปวง อนึ่ง

เย จาปี นิพพุตา โลก

พระพุทธเจ้าทั้งหลาย

เหล่าใดก็ดีที่ดับกิเลสแล้วในโลก

ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง

เห็นแจ้งแล้วซึ่งธรรม ตามความเป็นจริง

เต ชะนา อะปิสุณา

พระพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นผู้ไม่มีความส่อเสียด เป็น

ผู้

มะหันตา วิตะสาระทา

มีพระคุณใหญ่ ไปปราศจากความครั่นคร้ามแล้ว

หิตัง เทวะมनुสสาณัง

เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย นอบน้อมอยู่ซึ่ง

ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง

พระพุทธเจ้า ผู้เป็นโคดมโคตร

ผู้เป็นประโยชน์แก่กกุลแก่เทวดาและมนุษย์

วิชาจะระณะสัมปัน्ह เป็นผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ ผู้มี
 พระคุณ
มะหันตัง วีตะสาระทัง ฯ ใหญ่ มีความครั้นคร้ามไปปราศจากแล้ว
วิชาจะระณะสัมปัน्ह เป็นผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยวิชาและจรณะ
พุทธัง วันทามะ โคตะมันติฯ ขอนอบน้อมต่อพระพุทธเจ้า ผู้เป็นโคตมโคตร

อะภะยะปริตตัง

ยันทุนนิमितตัง อะวะมังคะลัญจะ นิमितอันเป็นกลางชั่วร้ายอันใด อวมงคลอันใด
โย จามะหาโป สะกุกัณสสะ สัทโท เสียงนกที่ไม่ชอบใจอันใด บาปเคราะห์อันใด
ปาปัคคะโห ทุสสุปิหนัง อะกัณตัง ความฝันร้ายที่ไม่พอใจอันใด สิ่งเหล่านั้น
พุทธา นุภาเวนะ วินาสะเมนตุ จงถึงพินาศไปด้วยอำนาจของพระพุทธเจ้า

ยันทุนนิमितตัง อะวะมังคะลัญจะ นิमितอันเป็นกลางชั่วร้ายอันใด อวมงคลอันใด
โย จามะหาโป สะกุกัณสสะ สัทโท เสียงนกที่ไม่ชอบใจอันใด บาปเคราะห์อันใด
ปาปัคคะโห ทุสสุปิหนัง อะกัณตัง ความฝันร้ายที่ไม่พอใจอันใด สิ่งเหล่านั้น
ธัมมา นุภาเวนะ วินาสะเมนตุ จงถึงพินาศไปด้วยอำนาจของพระธรรม ฯ

ยันทุนนิमितตัง อะวะมังคะลัญจะ นิमितอันเป็นกลางชั่วร้ายอันใด อวมงคลอันใด
โย จามะหาโป สะกุกัณสสะ สัทโท เสียงนกที่ไม่ชอบใจอันใด บาปเคราะห์อันใด
ปาปัคคะโห ทุสสุปิหนัง อะกัณตัง ความฝันร้ายที่ไม่พอใจอันใด สิ่งเหล่านั้น
สังฆา นุภาเวนะ วินาสะเมนตุ จงถึงพินาศด้วยอำนาจของพระอริยสงฆ์ ฯ

อังกุลมะละปะริตตัง

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยาเย ชาตียา ชาโต,
นาภิขานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา ฯ

เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัมภัสสะ ฯ

ดูกรน้องหญิง จำเดิมตั้งแต่อาตมาภาพเกิดในชาติอริยะแล้ว มิได้รู้สึกว่าจะใจทำลายชีวิตสัตว์เลย ด้วยเดชแห่งสัจจะนี้ ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่เจ้า ขอความสวัสดิ์จึงมีแก่กรรมของเจ้าเถิด

โพชฌังคะประริตตัง

โพชฌังโค สติสังขาโต

ธัมมานัง วิจะโย ตะถา

วิริยัมปติปัสสัทธิ

โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร

สมาธูปะกขะโพชฌังคา

สัตเตเต สัพพะทัสสิหา

มุณีหา สัมมะทักขาตา

ภาวิตา พะหุลีกะตา

สังวัตตันติ อะภิญญาเย

นิพพานายะจะ โพธิยา

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

เอกัสมิง สะมะเย นาโถ

โมคคัลลันัญจะ กัสสะปัง

คิลาเน ทุกขิเต ทิสฺวา

โพชฌังคะ สัตตะ เทสเย

เต จะตัง อะภินันทิตฺวา

โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ

โพชฌังโค ๗ ประการ คือ ต้องมีสติ

มีการเพ้นเลือกกรรมให้ถูกกับตนเอง

มีความเพียร มีรู้สึกปิติ มีปัสสัทธิ ความสงบ

เป็นองค์ประกอบการตรัสรู้ธรรม

มีสมาธิตั้งใจมั่น และมีอุเบกขา รวมเป็น ๗

๗ ประการนี้แล ที่เป็นขั้นตอนรู้เห็นบรรลुซึ่งธรรม

อันพระจอมมุณีได้ตรัสรู้ไว้ชอบแล้ว

อันบุคคลควรเจริญให้มาก ทำให้มากแล้ว

ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน

เพื่อความตรัสรู้และเพื่อนิพพาน

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้

ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงบังเกิดมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ในสมัยหนึ่งพระโลกนาถเจ้า

ทรงเห็นพระโมคคัลลันะ และพระมหากัสสปะ

เจ็บไข้ ได้รับความลำบาก

จึงทรงแสดงธรรมโพชฌังค์ ๗ ประการให้ฟัง

ท่านทั้งสองชื่นชมยินดียิ่งนักในโพชฌังคธรรม

โรคก็บรรเทาหายได้ในขณะนั้นแล

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	ด้วยการกล่าวคำสัจนี้
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ	ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงบังเกิดมีแก่ท่านทุกเมื่อ
เอกะทา รัมมะราชาปี	ในครั้งหนึ่งพระธรรมราชาเจ้า
เคลัญญู นาภิปีฬิโต	ทรงพระประชวรด้วยไข้หนัก
จุนทัตถเณระ ตัญญูวะ	รับสั่งให้พระจุนทะกล่าวสาธยายธรรมซึ่ง
ภะณาเปตตวานะ สาทะรัง	โพชฌงค์ ๗ ทูลถวายให้ฟังโดยความเคารพ
สัมโมทิตวา จ ะ อาพาธา	ก็ทรงบันเทิงพระหฤทัย
ตัมหา วุฏฐาสิ ฐาณะโส	หายจากพระประชวรโดยพลัน
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	ด้วยการกล่าวคำสัจนี้
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ	ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงบังเกิดมีแก่ท่านทุกเมื่อ
ปะหีนา เต จะ อาพาธา	ก็อาพาธของพระผู้ทรงคุณยิ่งใหญ่ทั้ง ๓ องค์นั้น
ติณณ्हัมปิ มะหะสิหัง	หายแล้วไม่กลับมาอีก
มัคคาหะตะกิเลสา ะ	ดุจดังกิเลสฏุกอริยมรรคกำจัดเสียแล้ว
ปัตตานุปัตติ รัมมะตัง	ถึงซึ่งความไม่เกิดอีกเป็นธรรมดา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	ด้วยการกล่าวคำสัจนี้
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ	ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงบังเกิดมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ตำนานชะยะปริตร

พระมหาการุญยานุภาพนี้ได้สร้างสะสมมานานแล้ว แม้ครั้งเมื่อเสวยพระชาติเป็นพระ
 สุขเมธดาบส ได้พบพระที่ปังกรพุทธเจ้า เวลานั้นพระองค์ทรงมีบารมีแก่กล้าสมควรที่จะสำเร็จ
 อรหันต์ผลสิ้นทุกข์เสียได้แต่ในชาตินั้นแล้ว หากมีพระเมตตาคุณพระกรุณาคุณต่อสรรพสัตว์
 ทั้งหลาย ที่ยังประสบความทุกข์อยู่อีกมากมายนัก ยังมีควรเอาตัวรอดไปเสียแต่ละพังผู้เดียว
 ก่อน ควรจะหาอุบายช่วยผู้อื่นพ้นทุกข์ได้ด้วย พระองค์จึงตั้งความปรารถนาพระโพธิญาณ
 แພะพระพักตร์พระที่ปังกรพุทธเจ้า ก็ได้รับลัทธยาเทศจากพระพุทธรูปที่ปังกรว่า สุขเมธดาบสนี้
 จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธรูปเจ้าพระองค์หนึ่งในภายหน้า.

พระมหากษัตริย์ได้ตั้งขึ้นแล้วและเจริญสืบมาจนได้บรรลุปรมายทิเชกสัมโพธิญาณ
พระองค์จะเสวยวิมุตติสุขเฉยอยู่อย่างพระปัจเจกโพธิ์ก็ได้ แต่หากทรงเต็มไปด้วยพระมหา
กษัตริย์จึงไม่ทรงประพาสเช่นนั้นได้ จึงได้ทรงประทานพระพุทธศาสนาให้มีความสุขความเจริญแก่
โลกอยู่จนถึงบัดนี้ บัณฑิตทั้งหลายหวังในพระการุณภาพนี้ เพื่อให้เป็นเครื่องคุ้มครองและเจริญ
สิริมงคล จึงได้วางระเบียบการสวดพระคาถาบทนี้ ไว้ทำสวดมนต์เป็นประจำสืบมา.

ชะยะปริตร

(คำแปล อยู่ในบทถวายพรพระ อนุโมทนาในพิธีฉัน)

มะหาการุณิกโก นาโถ	หิตายะ สัพพะปาณีนัง
ปุเรตฺวา ปารมมีย์ สัพพะ	ปัตตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง ฯ
ชะยันโต โพธิยา มูเล	สักย้านัง นันทิวัทธมโน
เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ	ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชาธิตะปัลลังเก	สีเส ปะฐะวะวิโปกชะเร
อภิเสเก สัพพะพุทธานัง	อัคคัปปัตตโต ปะโมทะติ.
สุหนักขัตตัง สุขังคะลัง	สุปะภาตัง สุขุภฺฐิตัง,
สุชะโणे สุขุหุตโต จะ	สุยฺภฺฐัง พรหมะจาริสุ,
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง	วาจากัมมัง ปะทักขิณัง,
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง	ปะณิธิ เต ปะทักขิณา,
ปะทักขิณานิ กัตวานะ	ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ ฯ
โส อตถะลักโธ สุขิโต	ท่านผู้เป็นชาย จงเป็นผู้มีประโยชน์
วิรุฬโห พุทธะสาสะเน	อันได้แล้วถึงซึ่งความสุข
อะโรโค สุขิโต โหหิ	มีความสุขเจริญในพระพุทธศาสนา
	ปราศจากโรค ถึงแล้วซึ่งความสุข

สะหะ สัพเพหิ ญาตภิ ฯ

กับด้วยญาติทั้งหลายทั้งหมด ฯ

สา อตตะลัทธา สุขิตา

ท่านผู้เป็นหญิง จงเป็นผู้มีประโยชน์
อันได้แล้ว ถึงซึ่งความสุข

วิรุฬหา พุทธะสาสะเน

มีความเจริญในพระพุทธศาสนา

อะโรคา สุขิตา โหหิ

ปราศจากโรค ถึงแล้วซึ่งความสุข

สะหะ สัพเพหิ ญาตภิ ฯ

กับด้วยญาติทั้งหลายทั้งหมด ฯ

เต อตตะลัทธา สุขิตา

ท่านทั้งหลาย ทัวทุก ๆ ท่าน จงเป็นผู้มี
ประโยชน์อันได้แล้ว ถึงซึ่งความสุข

วิรุฬหา พุทธะสาสะเน

ถึงความเจริญในพระพุทธศาสนา

อะโรคา สุขิตา โหหะ

ปราศจากโรค ถึงแล้วซึ่งความสุข

สะหะ สัพเพหิ ญาตภิ ฯ

กับด้วยญาติทั้งหลายทั้งหมด ฯ

สัkkัตวา พุทธะระตะนัง

โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง,

หิตัง เทวะมะนุสสานัง

พุททะเตเชนะ โสตุถินา,

หัสสันตูปัททะวา สัพเพ

ทุกขา วุปะสะเมนตุ เต.

เพราะกระทำความเคารพบูชาพระพุทธรัตนะ อันเป็นเหมือนดังโอสถยา
รักษาโรคอันประเสริฐสูงสุด เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์
ทั้งหลาย

ขอความจำญไรทั้งหลายทั้งปวง จงพินาศนิบหายไป ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของ
ท่าน จงสงบระงับไปโดยสวัสดิ ด้วยเดชแห่งพระพุทธเจ้าเถิด ฯ

สัkkัตวา ัมมะระตะ นัง

โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง,

ปะริฬหาปุปะสะมะนัง ัมมะเตเชนะ โสตุถินา,

หัสสันตูปัททะวา สัพเพ

ภะยา วุปะสะเมนตุ เต.

เพราะกระทำความเคารพบูชาพระธรรมรัตนะ อันเป็นเหมือนดังโอสถยา
รักษาโรคอันประเสริฐสูงสุด เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์
ทั้งหลาย

ขอความจำญไรทั้งหลายทั้งปวง จงพินาสฉิบหายไป ขอให้ภัยความน่ากลัว
ทั้งหลายของท่าน จงสงบระงับไปโดยสวัสดิ ด้วยเดชแห่งพระพุทธเจ้าเถิด ๗

สักกัตวา สังฆะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง,
อาหุเนยฺยัง ปาหุเนยฺยัง สังฆะเตเชนะ โสตุถินา,
นัสสันตูปัททะวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เต.

เพราะกระทำความเคารพบูชาพระสังฆรัตนะ อันเป็นเหมือนดังโอสถยา
รักษาโรคอันประเสริฐสูงสุด เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์
ทั้งหลาย

ขอความจำญไรทั้งหลายทั้งปวง จงพินาสฉิบหายไป ขอให้โรคคือความเสียด
แทงกายและใจทั้งหลายของท่าน จงสงบระงับไปโดยสวัสดิ ด้วยเดชแห่ง
พระพุทธเจ้าเถิด ๗

นัตถิ เม สะระถัง อัญญัง พุทโธ เม สะระถัง ะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง,
นัตถิ เม สะระถัง อัญญัง ัมโม เม สะระถัง ะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง,
นัตถิ เม สะระถัง อัญญัง สังโฆ เม สะระถัง ะรัง,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง,

(คำแปลนี้ อยู่ในบท ต้นสวดมนต์แล้ว)

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งในโลก
วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ, มีมากมายหลายอย่าง

ระตะนัง พุทธะสะมัง หนัตถิ
ตัสสุมา โสตถิ ะวันตุ เต.

ยังกัญจิ ระตะนัง โลเก
วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ,
ระตะนัง ัมมะสะนัง หนัตถิ
ตัสสุมา โสตถิ ะวันตุ เต.
ยังกัญจิ ระตะนัง โลเก
วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ,
ระตะนัง สังฆะสะมัง หนัตถิ
ตัสสุมา โสตถิ ะวันตุ เต.

รัตนะนั้น ๆ จะเสมอด้วยพระพุทธรัตตะนะ ย่อมไม่มี
เพราะเหตุนี้ ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน

รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งในโลก
มีมากมายหลายอย่าง
รัตนะนั้น ๆ จะเสมอด้วยพระธรรมรัตนะ ย่อมไม่มี
เพราะเหตุนี้ ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน
รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งในโลก
มีมากมายหลายอย่าง
รัตนะนั้น ๆ จะเสมอด้วยพระสังฆรัตนะ ย่อมไม่มี
เพราะเหตุนี้ ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน

เทวะตา อูโยชะนะคาถา

(คาถาเชิญเทวดากลับ)

ทุกข์ปัดดา จะ นิตทุกขา
ภะยัปัดดา จะ นิตภะยา
โสภักปัดดา จะ นิตโสกา
โหนตุ สัพเพปิ ปาณินโ
เอตตาวะตา จะ ัมเหหิ
สัมภะตัง ปุญญะ สัมปะทัง
สัพเพ เทวานุโมทันตุ
สัพพะ สัมปัตติ สิทธิยา
ทานัง ทะทันตุ สัทธาเย
สีลัง รักขันตุ สัพพะทา
ภาวะณา ภิระตา โหนตุ

ขอสรรพสัตว์ทั้งหลาย ที่ถึงแล้วซึ่งทุกข์
จงเป็นผู้ไม่มีทุกข์ และที่ถึงแล้วซึ่งภัย
จงเป็นผู้ไม่มีภัย และถึงแล้วที่โสภ
จงเป็นผู้ไม่มีโสภ.

และขอเหล่าเทพเจ้าทั้งปวง จงอนุโมทนา
ซึ่งบุญสมบัติ อันเราทั้งหลายก่อสร้างแล้ว
ด้วยเหตุมีประมาณเท่านี้
เพื่ออันสำเร็จสมบัติทั้งปวง.
มนุษย์ทั้งหลายจงให้ทานด้วยศรัทธา
จงรักษาศีลในกาลทั้งปวง
จงเป็นผู้ยินดีแล้วในภาวนา,

คัจฉันตุ เทวะตาคะตา
สัพเพ พุทธา พระลัปปิตตา

ปัจเจกานัญจะ ยัง พระลััง
อะระหันตานัญจะ เตเชนะ
รักขัง พันธามิ สัพพะโส.

เทพดาทั้งหลายที่มาแล้ว เชิญกลับไปเถิด.
พระพุทธเจ้าทั้งหลายล้วนทรงพระกำลัง
ทั้งหมดกำลังอันใด

แห่งพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลายด้วย
แห่งพระอรหันต์ทั้งหลายด้วย

ข้าพเจ้าขอเหนี่ยวความรักษาด้วยเดชแห่ง
กำลังทั้งหลายเหล่านี้ โดยประการทั้งปวง ฯ